

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako padena ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petitvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Otvoritev bohinjske železnice.

Izvršeno je: Bohinjska železnica je iztekla, in otvorjena je splošnemu prometu nova vez, ki po kratki progji spaja sever z jugom in odpre trgovini nove poti, nove vire. Odrpta je proga, ki teče ves čas po zemlji, kjer so avtohtoni Slovenci, dasi so izvestni krogi toliko pri zgradnji nove železnice, kolikor sedaj pri otvoritvi prezirali slovenski narod, še več, žalili so ga. Slovenski narod, osobito pa Slovenci na Goriškem, so dali dostojen, miren in resen odgovor na vse žalitve. Prestolonaslednik Fran Ferdinand, ki je v zastopstvu našega cesarja otvoril bohinjsko železnico, nese seboj na Dunaj prepričanje, da teče železnica izključno po slovenski zemlji, in da je narod slovenski ta značaj zemlje tudi dokumentiral tako kakor zna to storiti zaveden narod: povsod, skoraj povsod so vihrale z malimi izjemami edino le slovenske trobojnice! One trobojnice, ki so baje znak panslavizma, one trobojnice, ki so baje »puntarskega duha«, a niso drugega nego pravična lastnina poštenega slovenskega naroda.

Nesel je seboj na Dunaj prestolonaslednik prepričanje, da prebiva ob tej strateško izredno važni progji le naš narod, da je takorekoč »državna« varnostna straža — ali varnostno stražo je treba vpoštevati, in ne tlačiti. Treba ji je zaupati, a ne jo zapostavljati; treba je gojiti v nji straže duh, stem da se uresniči pravične narodnostne zahteve, ne pa narod zatirati, zapostavljati, kakor se je to zgodilo sedaj pri otvoritvi bohinjske železnice! Narod ne zahteva drugega kot pravice, ki so mu zajamčene po državnem osnovnem zakonu; narod noče več služiti samo za »Kanonenfatter«, on hoče biti tudi vpoštevati.

Od Jesenic do Trsta same slovenske trobojnice, slovenska društva, Sokoli, slovenski živio-pozdravi, to je mogočen utis, ki ga nesejo vsi udeleženci dvornega otvoritvenega vlaka — in to so bile, kakor pravi naš kmet, »velike glave«!

Preveč je vtisov, preveč je tvarine, da bi danes mogli že podrobno poročati o otvoritveni slavnosti. Čitatelji naj potrpijo, da se vtisi v nas strnijo v pregledno celoto, da razberemo podrobnosti, za danes jim rečemo le-to: »Slovenski narod je storil svojo dolžnost!

Sprejem na Jesenicah.

Otvoritvena slavnost je pričela v četrtek dne 19. julija v Jesenicah, kjer so se zbirali gosti, ki so došli preko Dunaja, Ljubljane in Gorice. Okoli 11. ure zjutraj so se pričela zbirati društva in občinstvo, ki je imelo dostop do postaje. Prišle so združene požarne straže tovarna na Jesenicah in v Javorniku s svojo godbo, požarna straža iz Koroške Bele, prišlo je kat. delavsko društvo s svojo zastavo in deputacija strokovnega društva. Nastopilo je tudi okoli 35 Sokolov. Prišli so šolski otroci slovenskih šol z mnogobrojnimi slovenskimi trobojnicami in deloma tudi s cesarskimi zastavami, otroci šulferanjske šole z belo-rudečimi in črno-zoltimi zastavami, gasilno društvo v Jesenicah, državni in deželni poslanci kranjski, nekaj tudi goriških, in polno dostojanstvenikov cerkvenih in državnih. Kolodvor je nudil krasno pestro sliko, A kaj naj rečemo o Jesenicah?

Vas, ki je bila še pred tremi leti popolnoma nemškutarska, je pokazala svoj slovenski značaj tako lepo, tako glasno, da smo bili zavzeti, ko smo to videli. Bile so hiše, ki so nosile nebrotrobojnic, a nobene druge zastave. Prostoovoljno gasilno društvo v Jesenicah je postavilo okusen slavolok, odičen s samimi trobojnicami, ki je nosil na eni strani napis:

„Ko požara plamen vžiga
Gasilec pogumno stoj
Neutrudno brani, zvesto čuj!“

Slava zavednim Jeseničanom!

Ob 12. uri 25 minut je dospel dvorni vlak z našim prestolonaslednikom Fran Ferdinandom na jeseniško postajo, sprejet s sviranjem rudarske godbe, pozdravom Sokolov in urnebesnimi živio-klici navzočega občinstva. Po pozdravih raznih dostojanstvenikov vršilo se je blagoslovljenje otvoritvenega vlaka in nove proge po prevz. knezonadškofu goriškemu, dr. Sedeju, ob asistenciji ljubljanskega knezoškofa in druge duhovščine, na kar je imel nadvojvoda cerče pod svojim šotorom, dokler ni vlak odpotoval ob 1 uri in 25 minut.

Krasen nastop Blejcev.

Preko Dobrave in preko divnoromantičnega slapa Radovne v Vintgarju dospel je vlak ob 1 uri 41 minut v Bled. Pogled, ki se prikaže človeku, ko zagleda naš biser, naš Bled, je nepopisen in ga vsakdo mora le sam videti, kajti pero ne more nikdar zadosti opisati njegove lepote. Čaroben Bled, a še čarobnejša slika, ki se je nudila prestolonasledniku in gostom na blejski postaji!

Nebroj ljudstva, polno društev s svojimi zastavami, in skoraj vse to v narodni noši. Krepke postave gorenjskih mladeničev, zale naše gorenjke, vse v narodnih nošah, za ozadje pa krasno blejsko jezero s Stolom in drugimi gorami — to je bil prizor kakor oni iz »Tisoč in ene noči«. Čuli smo občudovalne besede iz ust gostov, ki so nas Slovence navdajale z največjim ponosom! Bled, ti si naš in naš ostaneš, dokler v tebi vlada ta naroden duh, ki si ga nevstrašeno pokazal tvojemu bodočemu vladarju, dvornim in drugim visokim krogom.

Bohinjska Bistrica.

Ko je dvorni vlak zapustil s slovenskimi in drugimi zastavami krasno okinčani Bled, se je vozil po romantični dolini bohinjske Save mimo postaj Bohinjska Bela, Soteska, Nomenj do Bohinjske Bistrice. Iz Bohinjske Bele se prav lepo vidi romantični Babji zob. Lep je pogled na bistrozeleno Savo in na gozdovje, ki pokriva celo dolino. Vse postaje od Jesenic do Bohinjske Bistrice so bile več ali manj okinčane s slovenskimi trobojnicami kot zastavami kranjske dežele. Izjemo je delalo le postajališče Soteska, ali »Štenge«, kakor pravijo Bohinjci, katero edino ni imelo slovenske zastave. Soteska je lastnina verskega zaklada. Lepo je bila okinčana postaja v Nomenju.

Ko je vlak dospel na postajo Bohinjske Bistrice, je bil vsak skoraj v veliki zadregi. Kaj naj gleda namreč poprej? Ali veličastni alpski panorama, ki ga obdaja, na severu vse naokolo visoke gore Črnprst, Triglavsko pogorje s svojim večnim snegom, ali pa pestro sliko pred postajo, kjer so stale v vrsti zale Bohinjke in krepki Bohinjci v narodnih nošah?

Tudi tu se je ustavljal vlak, in je izstopil prestolonaslednik, da so se mu predstavili razni dostojanstveniki in inženirji državne železnične uprave ter gradbenih podjetij, ki so imeli posla pri gradnji tega dela bohinjske železnice. Dekleta v narodnih nošah so postavile na ospredje železniškega stroja lep, velik venec s trobojnimi trakovi z napisi, a venca in trakov — nismo več videli na stroju, ko smo si jih hoteli ogledati pri Sv. Luciji.

Ali treba se je bilo ločiti od naših Bohinjcev, ločiti se od prijazne Bohinjske Bistrice, ki je v neposredni bližini divjeromantičnega Bohinjskega jezera in prekrasnega slapu Savice, ločiti se od vrhov triglavske gruče, in iti v temo — v bohinjski predor.

Sv. Lucija—Tolmin.

Bohinjski predor je dolg 6339 m, 82 m širok in 64 m visok, nad predrom je še 1000 m gorske višine. Predor teče poleg Črne prsti pod Črno goro in Kolbo, pod julijskimi alpami, ki tu ločijo Kranjsko od Primorsko, mrzli sever od milejšega juga. Vožnja v njem je trajala najmanj 10 minut. V predoru je ob enem tudi najvišja točka bohinjske železnice v višočini 534 m. Predor je skoraj raven, le na koncu ob primorski strani je nekoliko zavrt. Lepo je, da se v njem nič ne kadi in je v njem hladno kakor v kaki ledenici. Vsaj nam se je tako zdelo, ki smo se vozili v razgretih železničnih vozovih.

A kmalu je bilo tudi predora konec, in prišli smo v ozko baško dolino, šli mimo lepo odičenih postaj Podbrdo, Hudajužna, Grahovo, Podmelec do Sv. Lucije-Tolmin, pustivši na desni strani sive pečine Črnoprst, Novi vrh, Rodjico i. dr., na levi pa divni Porezen s svojimi hudourniki in zeleno Kojco.

Postaja Sv. Lucija-Tolmin je bila odičena tudi z narodnimi zastavami. Tudi občinski zastopi so se postavili z narodnimi prapori z dotičnimi imeni. In celo rezervni stroj je bil odičen z narodnimi zastavami. Tu so pričakovali prestolonaslednika: tržaški namestnik knez Hohenlohe, v spremstvu namestništvenga poročevalca o železniških zadevah, okrajnega glavarja dr. Pipitza in namestništvenga tajnika Edmunda Fabianija, deželni preds. v pokoju, baron Winkler, tolminski okr. glavar Prinzig, duhovščina, voditelj okr. sodišča v Tolminu, deželnosodni svetnik Primožič, cerkljanski sodnik Dovgan, župani, inženirji in uradniki, ki so imeli pri gradnji železnice posla, razna društva in vse polno domačega občinstva, kakor tudi onega iz bližnjih in tudi oddaljenih občin. Prestolonaslednik je, kakor drugod tudi tu izstopil na peron, kjer je vsprejel pozdrave in kjer so mu bile odličnejše osebnosti predstavljene. Največ občinstva se je seveda zbralo okolo postaje, in ko je dvorni vlak ob 3. uri 23 min. zapustil postajo, zaorili so urnebesni »živio«, da je daleč na okrog odmevalo.

Vlak je nadaljeval potem svojo pot proti Kanalu. V Avčah so vihrale izključno le slovenske zastave.

V Ročinju ob cesti nad železnico so vihrale tudi le slovenske zastave, a na nekem vzvišenem mostu je stala velika gruča ljudi z veliko trobojnico. Istotako so tudi v Ajbi vihrale zgolj le slovenske zastave.

Kanal.

Ob 3. uri 45 min. je dospel vlak v Kanal.

Kanal je bil skoro izključno v slovenskih, a most izključno le v narodnih zastavah.

Dekleta so imela narodne trakove. V Kanalu je pričakoval prestolonaslednika voditelj okr. glavarstva, dvorni svetnik grof Attems, duhovščina, uradniki, župani, inženirji in uradniki, ki so imeli pri gradnji železnice posla, a postavljena je bila tu tudi častna stotnija lovcev, ki so nastanjeni v Kanalu. Najprej je pozdravil prestolonaslednika dvorni svetnik grof Attems. Prestolonaslednik si je nato ogledal častno stotnijo. Po končanih predstavah in nagovorih je zapustil vlak Kanal med burnimi »živio«-klici ogromne množice ljudstva, ki je bila zbrana okolo postaje.

V Vrhpolju se je nudil karakterističen prizor. Na brdini stala je množica vaščanov z dvema tablama z napisom: »Prosimo postajo«, a poleg so otročiči — klečali v podkrepljenje te prošnje.

Na kolodvoru v Plaveh, kjer se vlak ni ustavljal, so otroci obsipali vlak s cvetjem.

Pred Solkanom bil je videti še poštni voz, ki se je žalostno pomikal proti soški dolini, kakor da je v zadnjih vzdihljajih, ker z otvoritvijo nove železnice splošnemu prometu izgine njegova stara slava.

Solkanski most.

Vlak je dospel k solkanskemu mostu ob 4. uri 20 min. Pri mostu se je vlak ustavljal, in prestolonaslednik in železniški minister Derschatta izstopila sta tu iz voza. Ko je železniški minister predstavil prestolonasledniku inženirje podjetnikov Redlich in Berger, ki so izumili in nadzorovali gradbo tega mostu z največjim obokom na svetu, si je prestolonaslednik ogledal to krasno delo.

Ob 4. uri 30 min. se je začel vlak pomikati proti Gorici. V Solkanu so vihrale, razun 4 oficijelnih, zgolj le slovenske zastave. Na Soči pa je stal čoln z jedno avstrijsko in dvema slovenskima zastavama. Ob nasipu sredi Solkana je bila zbrana množica, na čelu ji duhovenstvo in starešinstvo, a otroci so imeli samo slovenske zastave. Nastopil je »Sokol« v velikem številu. Istotako je bila vsa proga proti goriškemu kolodvoru obsejana s slovenskimi trobojnicami, a ona stran goriškega kolodvora proti Solkanu je bila vsa obstrazena z narodnimi trobojnicami.

Gorica.

V Gorico je dospel vlak mesto ob 4. uri in 5 min. ob 4. uri 34 min. torej za cele pol ure kasneje, nego je bilo določeno. Na goriški postaji je pričakovalo prestolonaslednika vse polno dostojanstvenikov, cerkvenih, državnih in vojaških ter mnogo drugega odličnega občinstva obojega spola. Zbrana so bila tu razna društva iz mesta kakor tudi z dežele, nekatera korporativna, druga pa po deputacijah. Bilo je navzočih tudi mnogo županov iz goriške okolice, mnogo duhovnikov in tudi več učiteljev. Ko je vlak prisopihal na postajo, so zaigrale vojaška, mestna in veteranska godba k pozdravom cesarsko pesem. V tem hipu je predstavljala častna

stotnija, ki je bila z zastavo postavljena na peronu.

Ko je izstopil prestolonaslednik iz voza, si je najprej ogledal častno stotnijo. Potem mu je predstavil namestnik najprej deželni glavarja, dr. Pajerja, ki je nagovoril in pozdravil prestolonaslednika v nemškem jeziku, izrazujoč udanost naše dežele do cesarja ter veselje nad tem, da je dokončana in otvorjena nova železnica, od katere pričakuje naša dežela mnogo koristi in boljše prihodnosti.

Po primernem odgovoru na ta nagovor so bili predstavljeni prestolonasledniku najprej deželni glavarja namestnik, dr. Gregorič, potem deželni odborniki in poslanci. Prve je prestolonaslednik ogovoril jako prijazno, potem pa so sledili drugi. Prestolonaslednik se je z vsemi jako prijazno razgovarjal, stisnivi vsakemu roko, katerega je nagovoril. Predstave in govori so trajali nad jedno uro in 10 min. Ko je prestolonaslednik vstopil zopet v svoj voz, bil je navdušeno pozdravljen, in zaorili so po peronu v vseh treh jezikih navdušeni klici, izmed katerih je bilo najbolj čuti krepkih „živio“. Ob postaji, ob železniškem tiru proti predoru, na kostanjevškem hribu in drugod zbranega je bilo na tisoče občinstva, in ko je dvorni vlak zapuščal postajo, odmevali so zopet najgromovitejši naši „živio“, tako, da so se „hoch“- in „evviva“-klici kar preslišali, to pa v dokaz, da mesto Gorica ni italijansko, ampak da je mesto, v katerem gospodarijo sicer sedaj Italijani, a da živi v njem polovica prebivalstva slovenske narodnosti, ki pa ni v Gorici tuje, ampak domače. To, pravimo, v dokaz, da je zahteva po slovenskih napisih na goriški postaji popolnoma opravičena, a protesti italijanskih mestnih očetov proti tem napisom goli humbug.

Rihenberga.

Od Gorice naprej — v št. Petru. Volčji dragi, Gradišću, Prvačini, Dornbergu in Rihenbergu so plapolale slovenske zastave in je tudi šolska mladina povsodi pozdravljala vlak s slovenskimi zastavami. V Prvačini je nastopil tudi „Sokol“.

Vlak pa se je ustavil le v Rihenbergu, kamor je došel ob 6. uri 10 min. Tu je pričakoval prestolonaslednika okr. komisar baron Baum, duhovščina, župani, šolska mladina in križka garda s svojim načelnikom Hrabalom in s častnim stotnikom, grofom Lanthieri-jem. Ko si je prestolonaslednik ogledal gardo, ga je rihenberški župnik Štrancar tako-le nagovoril: „V imenu vernikov župnije Rihenberga in sosedne duhovščine izražam Vaši cesarski Visokosti odkritosrčen pozdrav in popolno udanost, ob enem iskreno zahvalo, da ste nam ces. Visokost z današnjim dnevom omogočili upanje v boljše bodočnost; zatrjujem ces. Vis., da na tej zemlji biva rod, kateremu srce nepokvarjeno bije za katoliško vero, za njegov slovenski dom in zvesto za presvitlega cesarja. Und nun rufe ich im Namen der Gläubigen und der Geistlichkeit offenerherzige Untertänigkeit und ein herzlich willkommen!“

Po kratkem odgovoru so bili predstavljeni prestolonasledniku duhovniki in županje. Hčerki Pavlice ml., ki mu je podarila šopek cvetlic, je podaril prestolonaslednik dragocen „broche“. Ob navdušenih „živio“-klicih zapustil je vlak Rihenberga ob 7. uri in 5 min. in je došel v Štanjel ob 7. uri 10 min.

Štanjel-Kobdilj.

V Štanjelu je pričakoval prestolonaslednika sezanski okrajni glavar Rebek, uradniki sezanskih in komenskih uradov, želez. uradno osobje kakor tudi učitelji s šolsko mladino. Po dovršenih predstavah in nagovorih se je odpeljal vlak proti Trstu, kamor je došel okoli 8. ure.

Kraško ljudstvo je sicer prav dobro markiralo slovenski značaj Krasa s tem, da so vihrale do tržaške okolice ob železnični progi večinoma le slovenske zastave, a na postajah si zamanj iskal slovenske trobojnice, kakor tudi narodnih

znakov, katere je imela šolska mladina povsodi drugod, kjer je pričakovala dvorni vlak. Ali ni to čudno? V okrajih, katerim ne načeljujejo kot okrajni glavarji Slovenci, smeje se vihrati tudi na postajah slovenske zastave, in s takimi zastavami smela je nastopati tudi šolska mladina. V okraju pa, kjer je okr. glavar Slovenec, pa to ni bilo dovoljeno. Graf Oerindur, erkläre mir diesen Zwiespalt der Natur!

Na tržaški postaji se je vršil vsprejem po napovedanem programu. Nadvojvoda je najprej pozdravil nadvojvoda Ludovik Salvator, a na peronu so pričakovale vlak civilne, cerkvene in vojaške oblasti. Nadvojvoda je obhodil častno stotnijo, na kar ga je pozdravil najprej tržaški škof in potem župan, katerima obema je nadvojvoda odgovarjal. Na to se je nadvojvoda odpeljal na mestništvu, kjer se je nastanil in kjer je bil dvorni obed. Po obedu je bil velik vsprejem v namestništvu palači.

Ob 12. uri 55 minut ponoči se je nadvojvoda odpeljal s posebnim dvornim vlakom po novi železnici. Odlični gostje so bili povabljeni tudi na soarejo v trgovinski zbornici, a v petek ob 10. uri zjutraj se je vršila za slavnostne goste vožnja po tržaškem zalivu s parobrodom „Bohemia“ na povabilo upravnega sveta avstrijskega Lloydja.

Kompromis med „Slovansko zvezo“ in Italijani.

Pod tem naslovom je priobčil „Slovenec“ v torek ta-le članek:

Kompromis med „Slovansko zvezo“ in Italijo glede volilne reforme je vzbudil največjo pozornost v parlamentarnih krogih, kakor tudi v vsaj slovenski in hrvaški javnosti. Zgodovina tega kompromisa se danes ne more še pisati, toda toliko je gotovo, da so razlogi, ki so napotili „Slovansko zvezo“, sprejeti kompromis, morali biti zelo tehtni. Kajti posebnega pomena je, da se je — kakor je načelnik dr. Ivčević naglašal v odseku — dotični sklep „Slovanske zveze“ učinil soglasno. To je bilo le mogoče, ker so vsi člani kluba bili prošinjani od uverjenja, da je ta kompromis absolutna politična potreba.

Klubovemu odseku sta zlasti pritrdila oba primorska poslance, profesor Spinčič in dr. Gregorič. Klubovi seji je prisostvoval kot gost tudi istrski deželni poslanec in deželni odbornik, gospod dr. Dinko Trinajstić, ki se je bil na željo poslanca Spinčiča tudi udeleževal kompromisnih pogajanj. Vladalo je v seji popolno soglasje; vsi brez izjeme so bili uverjeni, da se gre pri tem kompromisu za važno politično potezo, ki je neizogibno potrebna v korist slovenski in hrvaški stvari, četudi je kompromis navidezno boljši za Italijane nego za Slovane. V resnici je dobiček Italijanov le navidezen. Kajti Italijani ne dobe niti enega mandata več, nego jih jim priznava Hohenlohov načrt, Slovenci in Hrvati pa niti enega mandata manj.

Spremeni se lokalno razmerje v Istri in Gorici tako, da bodo v obeh deželah imeli Italijani in Slovenci enako zastopstvo: vsaka stranka po tri poslance v vsaki teh dežel. Ta okolnost ima pa le en sam politični učinek: enakost glasov v obeh deželah pri volitvah v delegacijo, medtem ko bi po Gautschevem načrtu imeli Slovani v obeh deželah večino. Naravna praktična posledica tega razmerja bode, da bodemo Jugoslavniki iz Primorja imeli vsakokrat le po enega delegata: eno leto iz Goriške, a drugo leto iz Istre (doslej nismo imeli nobenega!). Napram sedanjemu položaju bomo torej na boljšem za en delegacijski mandat — napram Gautschevemu načrtu pa za ravno toliko na slabšem. Ta edina realno-politična žrtev pa je v resnici zelo mala, ako se pomisli, da smo napram sedanjemu položaju vendarle na boljšem, da nadalje delegacija nima bogve kakšnega pomena in da glede na

ogrskih razmere sploh ni pričakovati, da ustav delegacije še dolgo obstane.

Ni torej kazalo, radi borega delegacijskega mandata razbiti kompromis, ki je na drugi strani že evidentno koristil, kajti le s pomočjo Italijanov se je dobilo potrebnih 26 glasov za reasumiranje Štajerske v volilnem odseku in tako priboril sedmi mandat na Štajerskem.

Končno treba popraviti napačno mnenje, da so Italijani s svojo obstrukcijo dosegli kompromis. Obstrukcija je bila že premagana, ko se je kompromis sklepal. Kompromis je bil izključno le izven političnega položaja, ne glede na obstrukcijski poizkus Italijanov, ki ni mogel imeti nikakega vspeha.

Mimogrede bode omenjeno, da je obstrukcija proti volilni reformi dandanes najslabše bojno sredstvo. Obstrukcija zamore biti k večjemu obupno sredstvo tistih, ki volilne reforme sploh nočejo. Volilna reforma je neizogibna, in vsaka stranka, ki jo skuša zaprečiti, bode kruto kaznovana pri volitvah. To naj si zapomni tudi naša liberalna strančica!

Dopisi.

Iz Bovca. — Tu na Bovškem so nastale zelo žalostne razmere. Dočim gleda vsa ostala dežela z ozirom na novo bohinjsko železnico s ponosom in veseljem v boljše bodočnost, preti nam velika nevarnost, da bomo odslej še bolj osamljeni in zapuščeni nego doslej. Da pride do tega, je poskrbela visoka c. kr. vlada s tem, da nam je dala namesto dolgo pričakovane predilske železnice prijazno poročilo, da odslej bo vozila pošta čez Predil, — in sicer tudi poleti, — samo enkrat na dan, in čujte! od sv. Lucije do Bovca, torej tam, kjer je milejše obnebjje, bo vozila pošta s popolnoma zaprtim, toda od Bovca čez Predil, torej tam, kjer je veliko bolj mrz, le s pol-zaprtim vozom, in sicer ne več s štirimi, ampak z dvema sedežema. Ta doležba stoji v veljavo takoj po otvoritvi bohinjske železnice.

Tak odgovor je pred kratkim dobilo tuk. „slov. katoliško politično društvo“ na svojo tozadevno peticijo, naslovljeno na visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo. — Zdi se, da gospodje ministri se rajši vozijo po železnici nego po prašni cesti, tudi mi tako.

Zdaj pa še nekaj. Ker so videli naši bovški „prvaki“, da je predilska železnica za vedno pokopana, začeli so, kar je sicer zelo hvalevredno, vsaj poti vsestransko regulirati in izboljšati, toda kar počenja naš cestni odbor v zadnjem času, tega ne moremo več mirno gledati, ampak pri temu hočemo visoko svoj glas povzdigniti, da se tudi pristojne oblasti nekoliko prepričajo, kako postopa bovški cestni odbor z našim težko prislužnim denarjem. Bivši župan in načelnik našega cestnega odbora, pokojni g. Matija Jonko, je pustil pri cestnem odboru 14.000 K v blagajni, a sedanji cestni odbor je baje že celo to svoto porabil in zdaj zahteva 10.000 K posojila, kar bi bilo pri bolj varčnem gospodarstvu — vsaj za zdaj — popolnoma izključeno. Ravnokar se širi in regulira nova skladovna cesta, — doslej občinska — po takozvani „Rupi“ v smeri proti Čez-Soči. Mi nimamo nič proti temu, da se to delo racionalno izvrši, a izvršiti bi se moglo in moralo tako, da se ne bi preveč in brez potrebe obremenili ubogi davkoplačevalci, a ravno na to se niso dotični gospodje niti najmanjše ozirali. Načelnik cestnega odbora ima ravno na vrhu imenovane ceste vhod na svoje dvorišče. Zanj je gotovo prav, da ostane pot v isti višini z njegovim dvoriščem, a za nas ni prav, da se trosijo tisočaki s tem, da se je vrh klanca še skoro za 1 meter zvišal, namesto da bi se vsaj za toliko znižal. V tem slučaju bi ne bilo treba omenjene ceste tako visoko, namreč povprečno dva metra vzdigniti, temveč bi zadostovalo, da jo primerno razširijo. Ker se je cesta, menda iz navedenega

razloga, preveč podsula, napravili so ob cesti in s suhim kamenjem obzidali globok, jako ozek jarek, kar je policijskim in sanitetnim ozirom skrajno nasprotno. Da se je ta cesta v navedenem obsegu podsula, so vozili material, in tega je bilo treba zelo veliko, celo iz daljave 4 km; to stane težke tisočake, in vendar bi se morda še z enim prav dobro izhajalo. Zato slovesno protestiramo proti vsakemu nameravanemu posojilu in prosimo merodajne organe, da stvar pregledajo, ter eventuelno naložijo dotičnemu cestnemu odboru, da sam plača, kar hoče naložiti na naša ramena.

Prizadeti davkoplačevalci.

Politični pregled.

Državni zbor.

V večerajšnji seji je posl. zbornica dovršila prvo čitanje zakonskega načrta glede podržavljenja severne železnice. Potem je rešila tudi zak. načrt glede pokojnin privatnih uslužbencev. Nato se je povedalo poslancem, da so tudi za nje začele poletne počitnice.

Volilna reforma.

Razprave v odseku za volilno reformo se nadaljujejo sicer dan na dan, ali brez vsakega vspeha. Razpravo gledé števila mandatov na Tirolskem je moral odsek odložiti, ker ni prišlo do sporazumljenja med Nemci in Italijani. Zdaj se bavi volilni odsek s številom mandatov za Češko; a tudi tu je naletel na velike in mogoče celo na nepremagljive ovire. Nemci, katerim bi bilo najljubše, da bi do nove volilne reforme sploh ne prišlo, stavijo do Čehov take zahteve, da jim Čehi nikakor ne morejo ugoditi. Nemci zahtevajo namreč za se zvišanje števila mandatov, nikakor pa nočejo dopustiti, da bi se enakomerno zvišalo tudi število čeških mandatov. Zato so pa odsekove seje le kratke in se odlagajo od dne do dne. Sam min. preds. bar. Beck baje že obupuje. Kakor poročajo listi, se je že baje izrekel, da odstopi, ako ne pride do kompromisa med Nemci in Čehi. Pa tudi med jugoslovanskimi posl. je zavladala zadnji čas velika nezadovoljnost, kjer je baje bar. Beck obljubil, da je pripraven dati Italijanom na Tirolskem še jeden mandat, kar pa bi bilo naravnost v protislovju s kompromisom, katerega so sklenili Slovenci z Italijani gledé primorskih dežel. Za to pa sta se podala v četrtek k min. pred. bar. Becku dr. Šušteršič in dr. Ivčević ter sta najodločnejše protestirala proti 19. ital. mandatu. Izjavila sta, da je to proti kompromisu med Slovenci in Italijani. Mandat bi spravil v nevarnost vso predlogo. Med jugoslovanskimi zastopniki vlada veliko razburjenje.

Beneški Slovenec za škofa.

Te dni je došlo iz Rima poročilo, da je imenovan za škofa v Padovi veleč. g. dr. Alojzij Peliceo, beneški Slovenec iz Fojde, mnogozasluzni vodja videmskega semenišča. Rodil se je l. 1860.

Splošna volilna pravica v Črnigori.

Uradni list črnogorski „Glas Črnogorca“ je priobčil te dni zakon o splošni volilni pravici v Črnigori. Prve volitve se bodo vršile v drž. svet dne 27. sept. t. l. Drž. svet se otvori pa dne 31. okt. t. l. Ta postava je še precej svobodomiselná. Vsak okraj bode volil namreč po jednega poslanca, mesta pa jih bodo volila 5. Volilno pravico bode imel vsak, ki je dopolnil 21 let svoje starosti. Volilne pravice pa ne bodo imeli ne častniki, ne podčastniki in tudi oni ne, ki so bili obsojeni v ječo. Uradniki ne morejo biti izvoljeni za posl. Volitve bodo morale biti popolnoma svobodne, in je ostro prepovedano političnim uradnikom, uplivati na volilce. Državni svet se bo sešel vsako leto dne 31. oktobra. Kakor se vidi, je znala Črnagora nekoliko bolj hitro izvesti v Črnigori volilno reformo, ali jo prav za prav uvesti. No seveda, v Črnigori ni o tem sklepal ničesar parlament, katerega tam ni, ampak je to storil črnogorski knez iz lastne volje.

HOTEL BALKAN

kavarna in restavracija

nova zgradba, 70 elegantnih sob. električna razsvetljava, Lift, kopelji. — Cene zmerne.

TRST

Počkaj & Kögl.

Anton Ivanov Pečenko Gorica

priporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrsko države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna. M M M M M M

Rojaki! kupujte narodni kolek „Šolskega Doma“.

Sprejemem takoj zanesljivega in poštenega

postiljona

za pošto Bovec-Rabelj. Plača po dogovoru.

Anton Adolf Mlekuž,
podjetnik vozne pošte.

Izjava.

Podpisani si dovoljuje naznaniti častiti duhovščini, da je sprejel delavnico spoštovane firme

Teodorja Slabanja

Via Morelli št. 12.

Obljubuje ob enem, da se bo držal navad in stopinj neha-joče firme, izdelujoč vsakovrstne cerkvene posode iz katerekoli kovine, po vsakem predpisu ter jih prirejeval z ozirom na potrebo krasne in fine s tako nizko ceno, da se ne boji konkurence.

Želeč pripomoči, da tudi revne cerkve dobijo potrebne svete posode, se zadovoljuje s plačilom ob določenih obrokih, katere lahko stavi cerkveno oskrbnitvo. Podpisani pa javi, da si dovoljuje izplačevanje po 8%, kakor je sedaj v navadi. — Pričakujoč vsestranske naklonjenosti se že v naprej zahvaljuje in s spoštovanjem podpisuje

Jožef Bonanni

naslednik Teodorja Slabanja v Gorici.



Centralna posojilnica,

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905

na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905

na menice po 5 1/2%, na vknjižbo po 5%

z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.

Objava.

Naznanja se, da je sklenilo varuštvo deželnega hipoteknega zavoda v svoji seji dne 7. julija t. l. da se podaljša rok za vplačevanje poluletnih obrokov, ne da bi se računale zamudne obresti, od 8 na 15 dni.

Po preteku tega roka se bodo računale zamudne obresti od dne, ki sledi dospelosti obroka.

Ravnateljstvo deželnega hipoteknega zavoda.

POZOR!

Podpisano naznanja, da je začelo »Vinarsko in gospodarsko društvo« v Komnu svoje redno delovanje. — Otvorilo je v znanih „Švarovih“ prostorih gostilno preskrbljeno s prenočišči in izvrstno kuhinjo.

Skrbelo se bode vedno za kraški teran in bela vipavska vina prve vrste, nizke cene in točno postrežbo.

Društvo bode imelo zalogo pristnih domačih vin, odpošiljalo bode naročiteljem v množinah nad 56 litrov, kraški teran in bela vipavska vina in bode sploh skrbelo, da zadovolji vsestransko svoje obiskovalce in odjemalce.

NAČELSTVO

„Vinarskega in gospodarskega društva“

V Komnu, dne 17. julija 1906.

Goriško kmetijsko društvo

bode imelo

dne 26. julija t. l.

občni zbor

v prostorih hotela „Jelen“

od 10.—12. ure predpoludne.

Dnevni red:

1. Volitev II. podpredsednika;
2. Volitev 8 odbornikov.

Izžrebani so bili sledeči gg. odborniki: Kosmač Anton, Vertovec Andrej, Ukmar Maks, Pavletič Josip, Ličan Maks, Obljubek Fran, Mozetič Anton, Saunig Ivan.

Opazka: Kdor ni poravnal še udnine za lani in letos, nima pristopa. Kdor je plačal, dobi namesto vstopnice izkaznico.

Predsednik:

Anton Jakonečič, l. r.

Tajnik:

Fran Koejančič, l. r.



Porednež!!! Ali si nisi še zapomnil, da ne kadim drugega smodličnega papirja in ovitkov kakor le

„Ottoman?!“



Jako izdatno sredstvo proti

revmatizmu in trganju po udih (putiki)

je liker GODINA, katerega pripravljata v Trstu lekarnarja Rafael Godina, lekarna „Alla Madona della Salute“ pri Sv. Jakobu, in Josip Godina, lekarna „All' Igea“ v ulici Fornelo št. 4. — Stekleničica stane 1 K 40 vin. — Potom pošte se ne pošilja manj kakor 4 stekleničice, in sicer proti poštnemu povzetju, ali pa, ako se določijo naprej 7 K, nakar se stekleničice določijo franko in so v tem znesku zapopadeni vsi pošiljatveni stroški. Dobiva se v vseh lekarnah.